

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobce: **P. Č.**, proti žalovanému: **Ministerstvo spravedlnosti**, se sídlem Vyšehradská 16, Praha 2, ve věci ochrany před nezákonným zásahem – instrukcí žalovaného ze dne 27. května 2009, č. j. 58/2009-OD-Org, kterou se vydávají vzory obálek pro doručování písemností v občanském soudním řízení, vzory výzvy a sdělení pro vyvěšení na úřední desce soudu a potvrzení o přijetí, a instrukcí žalovaného ze dne 27. září 2011, č. j. 145/2011-OD-ST, kterou se vydávají vzory obálek pro doručování písemností soudů a státních zastupitelství, potvrzení o přijetí, vzory výzvy a sdělení pro vyvěšení na úřední desce soudu a státního zastupitelství, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesením Městského soudu v Praze ze dne 12. 6. 2014, č. j. 5 A 137/2013 - 68, ze dne 13. 12. 2013, č. j. 5 A 137/2013 - 50, a ze dne 30. 4. 2014, č. j. 5 A 137/2013 - 64,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost směřující proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 12. 6. 2014, č. j. 5 A 137/2013 - 68, **se zamítá.**
- II. Kasační stížnost směřující proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 13. 12. 2013, č. j. 5 A 137/2013 - 50, a proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 30. 4. 2014, č. j. 5 A 137/2013 - 64, **se odmítá.**
- III. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět řízení

[1] Kasační stížností brojí žalobce (dále jen „stěžovatel“) proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 12. 6. 2014, č. j. 5 A 137/2013 - 68, jímž bylo zastaveno řízení o žalobě, žádnému z účastníků přitom nebylo přiznáno právo na náhradu nákladů řízení (dále jen „usnesení o zastavení řízení“). Současně se stěžovatel domáhá i přezkumu výroků usnesení

Městského soudu v Praze ze dne 13. 12. 2013, č. j. 5 A 137/2013 – 50, jímž byla zamítnuta jeho žádost o osvobození od soudních poplatků (dále jen „usnesení, kterým byla zamítnuta žádost o osvobození“), a usnesení Městského soudu v Praze ze dne 30. 4. 2014, č. j. 5 A 137/2013 – 64, kterým byl stěžovatel vyzván, aby ve lhůtě sedmi dnů od doručení tohoto usnesení zaplatil soudní poplatek ve výši 2 000 Kč (dále jen „poslední výzva k úhradě soudního poplatku“).

[2] Žalobou ze dne 18. 4. 2012 podanou ke Krajskému soudu v Brně se stěžovatel mimo jiné domáhal vydání rozsudku, kterým by bylo předsedovi Nejvyššího správního soudu zakázáno, aby pokračoval v porušování stěžovatelova práva na řádné doručení písemnosti soudu a na racionální styk se soudem, a aby mu bylo přikázáno obnovit stav před zásahem, ke dni, kdy začal používat vadné obálky se zeleným pruhem dle IMS (do vlastních rukou, navíc s pokynem na poště neukládat písemnosti, ať už typu II. a III.), a zároveň aby Krajský soud v Brně určil, že pokyn Ministerstva spravedlnosti č. j. 58/2009-OD-Org i následný měnící pokyn Ministerstva spravedlnosti č. j. 145/11-OD-ST, je celý v naprostém nesouladu s právním řádem České republiky.

[3] Vzhledem k tomu, že žaloba směřovala proti více rozhodnutím, vyloučil předseda senátu Krajského soudu v Brně usnesením ze dne 27. 4. 2012, č. j. 30 A 41/2012 – 11, část žalobního návrhu týkajícího se pokynů Ministerstva spravedlnosti (jak jsou specifikovány výše) k samostatnému projednání. Následně usnesením ze dne 6. 6. 2012, č. j. 30 A 46/2012 – 19, Krajský soud v Brně postoupil tuto vyloučenou část žalobního návrhu k projednání místně příslušnému soudu – Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“).

[4] Stěžovateli vznikla s podáním žaloby poplatková povinnost ve smyslu § 4 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudních poplatcích“), kterou nesplnil, a proto jej městský soud po postoupení věci vyzval usnesením k jeho zaplacení. Následně městský soud obdržel stěžovatelovu žádost o osvobození od soudního poplatku, o níž bylo negativně rozhodnuto, a to usnesením, kterým byla zamítnuta žádost o osvobození. Proti tomuto usnesení podal stěžovatel kasační stížnost, která byla zamítnuta rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 4. 2014, č. j. 9 As 16/2014 – 22 (dostupným z www.nssoud.cz, stejně jako další zde citovaná rozhodnutí zdejšího soudu). Následně byla stěžovateli zaslána poslední výzva k úhradě soudního poplatku. Na tu stěžovatel reagoval svým oznámením ze dne 19. 5. 2014, ve kterém městskému soudu sdělil, že neuhradí „*ani jedinou českou korunu za žalobu, kterou samozřejmě nepodal*“, přičemž v souladu s tímto svým sdělením soudní poplatek neuhradil, a to ani v soudem určené lhůtě, ani později.

[5] Následně městský soud usnesením o zastavení řízení zastavil řízení o žalobě z důvodu, že stěžovatel soudní poplatek nezaplatil.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[6] Zmíněné usnesení o zastavení řízení městského soudu napadl stěžovatel kasační stížností a rovněž se domáhal přezkumu závislého výroku v usnesení, kterým byla zamítnuta žádost o osvobození, a přezkumu závislého výroku obsaženého v poslední výzvě k úhradě soudního poplatku.

[7] Z množství uplatněných námitek je zřejmé, že stěžovatel považuje rozhodnutí soudu o zastavení řízení za chybné, namítl nepřiměřenost lhůty k zaplacení soudního poplatku a vytknul městskému soudu, že neuvažuje o finančních možnostech osob v hmotné nouzi, resp. o podmínkách, za kterých si mohou obstarat finanční prostředky. Stěžovatel dále v kasační stížnosti uvedl další své výhrady, jimiž se snaží zvrátit napadené usnesení městského soudu o zastavení řízení. Nezanedbatelná část kasačních námitek obsažených ve stěžovatelově podání se týká rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o předešlé kasační stížnosti v této věci, které stěžovatel rovněž považuje za chybné, když tomuto soudu mimo jiné vytýká, že ignoroval jím tvrzené námitky s odůvodněním, že směřují do věcného posouzení, a nesprávně aplikoval zákon na projednávaný případ.

[8] Žalovaný nevyužil svého práva vyjádřit se ke kasační stížnosti.

III. Posouzení důvodnosti kasační stížnosti

[9] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána osobou k tomu oprávněnou, je podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Důvod kasační stížnosti odpovídá důvodu podle § 103 odst. 1 písm. e) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Zdejší soud přezkoumal napadené usnesení městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, zkoumal při tom, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost je zčásti nepřípustná a zčásti nedůvodná.

[10] Nejvyšší správní soud jen krátce zmiňuje, že netrval na zaplacení soudního poplatku a povinném zastoupení advokátem v řízení o kasační stížnosti. Trvání na těchto požadavcích by totiž značilo jen řetězení téhož problému, jelikož předmětem přezkumu je usnesení městského soudu, jímž bylo zastaveno řízení pro nezaplacení soudního poplatku, jakož i usnesení, jímž nebylo přiznáno osvobození od soudního poplatku. K danému srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2007, č. j. 1 Afs 65/2007 - 37, a ze dne 13. 9. 2007, č. j. 9 As 43/2007 - 77.

[11] Zdejší soud se v nynější věci neztotožnil s námitkou nepřiměřenosti lhůty k zaplacení soudního poplatku. Při posuzování přiměřenosti lhůty k zaplacení soudního poplatku soud nepřihlíží jen k délce lhůty, která byla k jeho zaplacení výslovně ve výzvě k zaplacení stanovena (zde šlo v obou stěžovateli zaslaných výzvách o sedm dní), ale též k době, která uplynula mezi doručením výzvy k zaplacení soudního poplatku a nabytím právní moci usnesení o zastavení řízení pro jeho nezaplacení. Je to z toho důvodu, že až do nabytí právní moci usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku může být soudní poplatek zaplacen. Dle § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích totiž usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku zruší soud, který usnesení vydal, je-li poplatek zaplacen ve věcech správního soudnictví dříve, než usnesení nabylo právní moci. Obdobným způsobem přistupuje k posuzování přiměřenosti lhůty k zaplacení soudního poplatku ve správním soudnictví i Ústavní soud (viz např. jeho nálezy ze dne 13. 11. 2007, sp. zn. Pl. ÚS 2/07, publikovaný jako N 193/47 SbNU 539, dostupný z <http://nalus.usoud.cz>).

[12] V nynější věci nabylo usnesení městského soudu o zastavení řízení právní moci dne 19. 6. 2014, kdy bylo doručeno stěžovateli. Městským soudem určená sedmidenní lhůta k zaplacení soudního poplatku se tak fakticky prodloužila na více než jeden měsíc (od 14. 5. 2014, kdy stěžovateli byla doručena výzva k zaplacení soudního poplatku, do 19. 6. 2014, kdy bylo řízení pravomocně zastaveno), v nichž bylo možno zaplatit soudní poplatek. Přitom je nutno zmínit dobu, která uplynula od podání žaloby dne 19. 4. 2012. Lhůta pro zaplacení soudního poplatku tak fakticky trvala dva roky a dva měsíce. Takovou dobu k zaplacení soudního poplatku nelze zdaleka považovat za nepřiměřenou (za nepřiměřenou není podle judikatury Nejvyššího správního soudu považována ani lhůta sedmi dní), jelikož v jejím rámci je možné reálně provést všechny kroky spojené se zaplacením soudního poplatku (k tomu např. viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2012, č. j. 2 As 42/2012 – 12).

[13] Pokud stěžovatel městskému soudu vytýká, že neuvažuje o finančních možnostech osob v hmotné nouzi, lze k této námitce odkázat na rozsudek zdejšího soudu ze dne 11. 4. 2013, č. j. 4 As 53/2013 – 10, v němž bylo konstatováno: „*Při stanovení lhůty k zaplacení soudního poplatku není soud povinen přihlížet k majetkovým poměrům účastníka řízení, neboť tyto poměry zásadně hodnotí pouze ve vztahu k případné žádosti o osvobození od soudních poplatků. Délku lhůty přitom soud nemusí podrobněji zdůvodňovat; postačí, jestliže stanoví lhůtu přiměřenou.*“ Jak uvádí i stěžovatel, právní předpisy předpokládají, že soudcovská lhůta bude přiměřená a soud ji nebude muset následně prodlužovat. Lhůta k zaplacení soudního poplatku v délce jednoho týdne je dostatečná, celková doba, po kterou mohl stěžovatel zaplatit soudní poplatek, je jednoznačně přiměřená a nijak nevybočuje z běžné praxe soudů.

[14] Kasační stížnost směřující proti usnesení o zastavení řízení je vzhledem k výše uvedenému nedůvodná a Nejvyšší správní soud ji proto zamítl.

[15] Co se týče stěžovatelova požadavku přezkumu poslední výzvy k úhradě soudního poplatku, Nejvyšší správní soud je nucen konstatovat, že se jedná o rozhodnutí, jímž se pouze upravuje vedení řízení. Proti takovému rozhodnutí je kasační stížnost dle § 104 odst. 3 písm. b) s. ř. s. nepřípustná (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 4. 2008, č. j. 1 As 2/2008 – 47, nebo náleží Ústavního soudu ze dne 16. 3. 2006, sp. zn. I. ÚS 664/03). Z tohoto důvodu byla kasační stížnost v tomto rozsahu odmítnuta (§ 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 120 s. ř. s.).

[16] Stěžovatel se dále domáhá přezkumu usnesení, kterým byla zamítnuta žádost o osvobození. Toto rozhodnutí již zdejší soud potvrdil rozsudkem ze dne 10. 4. 2014, č. j. 9 As 16/2014 – 22. Předmětem posouzení a hodnocení zdejšího soudu není a nemůže být zákonnost rozhodnutí o neosvobození od soudních poplatků. Proti tomuto rozhodnutí stěžovatel již podal kasační stížnost, která byla Nejvyšším správním soudem jako nedůvodná zamítnuta. Z tohoto důvodu je nutno všechny námitky směřující proti usnesení, kterým městský soud stěžovateli nepřiznal dobrodiní osvobození od soudních poplatků, považovat za směřující proti věci již rozhodnuté a kasační stížnost v tomto rozsahu odmítnout (§ 46 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 120 s. ř. s.).

[17] K dalším tvrzením uplatněným stěžovatelem v kasační stížnosti zdejší soud konstatuje, že šlo dílem o nekonkrétní tvrzení, z nichž nebylo možno identifikovat projednatelné

námítky proti napadenému usnesení městského soudu, dílem šlo o vyjádření stěžovatelových názorů k postupu soudu či povinnostem účastníků bez užší vazby k předmětu nynějšího řízení před zdejším soudem.

[18] Pokud jde o kasační námítky směřující proti rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o stěžovatelem v minulosti podané kasační stížnosti, lze uvést, že tyto námítky nemůžou být předmětem přezkumu zdejšího soudu a jako takové jsou v nyní projednávané věci irelevantní. V této souvislosti Nejvyšší správní soud podotýká, že kasační stížnost je přípustná pouze proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví, nikoliv pak proti rozhodnutí Nejvyššího správního soudu. Nutno podotknout, že stěžovatel se ostatně ani ve svém podání nedomáhal přezkumu a kasace takového rozhodnutí, nýbrž brojil pouze proti rozhodnutím městského soudu.

IV. Závěr a náklady řízení

[19] Nejvyšší správní soud ze všech shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost je z části nepřipustná a z části nedůvodná, proto ji v části zamítl dle § 110 odst. 1, věty poslední, s. ř. s. a v části odmítl dle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. O věci přitom rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s., dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

[20] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., dle kterých nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v soudním řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, nevznikly v řízení o kasační stížnosti žádné náklady.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. září 2014

JUDr. Radan Malík
předseda senátu

